

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Er referens
N2010/6856/TE

Diarienummer

Utr 2010/59

Datum

2011-02-14

Yttrande över betänkandet Transportstyrelsens databaser på vägtrafikområdet - integritet och effektivitet

Trafikanalys har anmodats att yttra sig över betänkandet av vägtrafikregisterutredningens betänkande "Transportstyrelsens databaser på vägtrafikområdet – integritet och effektivitet" (SOU 2010:76).

Förslaget innebär en förändring i förhållande till vad som gäller idag, bland annat för att man föreslår att lagen (2001:558) om vägtrafikregister, LVTR, ersätts av två lagar. En lag som reglerar behandlingen av personuppgifter i Transportstyrelsens verksamhet avseende fordon, behörigheter, tillstånd och tillsyn på vägtrafikområdet och en lag som innehåller de grundläggande bestämmelserna om fordonsregistrering. Vidare föreslår utredaren att, i stället för det traditionella registerbegreppet, begreppet databas ska användas som en juridisk beteckning på vissa fastställda automatiserade uppgiftssamlingar, som används gemensamt i verksamheten och att behandlingen av personuppgifter i Transportstyrelsens verksamhet på vägtrafikområdet ska författningsregleras särskilt. Utredaren rekommenderar också följande databasindelning:

- Fordonsdatabas
- Behörighetsdatabas
- Tillståndsdatabas
- Tillsynsdatabas

Trafikanalys tillstyrker utredarens förslag och bedömer att den nya strukturen skulle innebära en stor förenkling och en ökad tydlighet samt att den skulle kunna underlätta en trafikslagsövergripande utveckling av registerförfattningar. Dock vill vi framhålla vikten av att de behov som Trafikanalys som statistikansvarig myndighet har tillgodoses.

Trafikanalys är statistikansvarig myndighet för ämnesområdet transporter och kommunikationer, där bland annat statistikområdet vägtrafik ingår. Inom detta område utgör vägtrafiksregistret en viktig grund för flera av de statistiskprodukter som Trafikanalys publicerar. Fordonsstatistiken är helt registerbaserad. Den omfattar uppgifter om körkort, fordon och deras körsträckor. Vidare genomför Trafikanalys en urvalsundersökning bland svenska lastbilar. Där är vägtrafikregistret urvalsram samtidigt som många bakgrundsdata också hämtas från vägtrafikregistret. Transportstyrelsens vägtrafikregister utgör och kommer, på grund av kravet att minska utgiftslämnarbördan, att utgöra en mycket viktig källa för

Trafikanalys statistikproduktion. Trafikanalys räknar också med att använda vägtrafikregistret för att utveckla existerande och helt nya statistikprodukter. Bland annat anser Trafikanalys att det finns ett stort behov av detaljerad statistik över körkortsinnehav. Ett exempel är detaljerade åldersfördelningar för olika typer av körkortsinnehav för att förutsäga framtida brister av till exempel buss- och lastbilsförare.

Enligt Trafikanalys instruktion ska Trafikanalys senast den 15 april varje år till regeringen redovisa en uppföljning av de transportpolitiska målen. Transportsystemets klimatpåverkan är en viktig aspekt i måluppföljningen och där är energieffektivitet centralt som mått. Transportmyndigheternas förslag är att energieffektivitet ska mätas som kWh/personkm respektive kWh/tonkm, och anges trafikslagsövergripande, men beräknas utifrån trafikslagsspecifika underliggande mått. När transportarbetet beräknas är trafikarbetet centralt. Trafikarbetet beräknas från körsträckor, där underlag hämtas från vägtrafikregistret. Att göra förändringar i vägtrafikregistrets innehåll eller i variablernas värdemängd utan att i god tid underrätta Trafikanalys kan alltså få konsekvenser för statistikbehov som vid första anblicken ligger långt från fordonen i sig.

Omläggningen med nya karosserikoder (typ av fordon) i vägtrafikregistret från och med april 2010 har påverkat både fordonsstatistiken, lastbilsundersökningen samt skattningen av trafikarbetet för svenska fordon. I lastbilsundersökningen används karosserikoder för stratifiering av urvalsramen vid urvalsdragningen. Detta för att effektivisera urvalet så att det blir mer representativt. Vid skattning av körsträckor används karosserikoder för att minska skattningens statistiska osäkerhet. Omläggningen har inneburit osäkerhet i skattningsmetoderna och medfört kostnader för akuta och kortsiktiga utvecklingsprojekt i syfte att ta fram nya skattningsmodeller.

Vägtrafikregistret och körkortsregistret är centrala för Trafikanalys när det gäller dagens statistikproduktion men också för statistik som vi tror kommer att efterfrågas framöver. I och för sig ska en statlig myndighet till statistikansvariga myndigheter lämna de uppgifter som behövs för framställning av officiell statistik, enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Men det är också viktigt att Trafikanalys involveras tidigt i arbetet med ev. förändringar av innehållet i registren så att vi kan utveckla och framställa kontinuerlig och efterfrågad statistik.

I utredningen föreslås att direktåtkomst till databaserna enbart för statistiska, historiska eller vetenskapliga ändamål inte är nödvändigt (sidan 481). Trafikanalys har inget att invända mot detta men vi vill dock understryka vikten av att förändringar av vägtrafikregistrets struktur kan påverka vår möjlighet att ställa samman statistik. Det är därför nödvändigt att hitta lämpliga samarbetsformer för att förebygga problem.

Trafikanalys instämmer i utredningens bedömning att STRADA inte bör omfattas av lagens tillämpningsområde (sidan 418). Dock vill vi framhålla att det är viktigt att STRADA får ett lagstöd och en tydlig finansiering. Såsom STRADA: s sjukvårdsdel fungerar idag kan uppgifterna inte användas för nationell statistik, eftersom rapporteringen inte är heltäckande.

I detta ärende har generaldirektör Brita Saxton varit beslutande. Abboud Ado har varit föredragande. Mats Wiklund, Maria Melkersson, Eva Pettersson och Anette Myhr har också deltagit i ärendets beredning.

Brita Saxton
Generaldirektör